

OBSAH

Príhovor	3
Sväté Písma	4
Otázky a odpovede	8
Príhovor k 2%	9
Čudotvorné ikony	10
Detská stránka	12
Rozhovory s duchovnými	18
Životy svätých	21
Akcie BPM	24
Vz dorovitá sviečka	26
Cena úsmevu	28
Recepty	29
Pozvánka	31

ISTINA

Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XVIII./2013

šéfredaktor: Peter Polakovič
redaktori: Alexander Haluška, Marcela Hvižďaková, Zuzana Sadilková, Juliána Polakovičová, protodiakon Ján Husár, Tatiana Mihaličová, Radka Baková, Miroslav Humenský, jerej Štefan Pružinský
pokladník: Peter Polakovič
technický redaktor: Marcela Hvižďaková
detská stránka: Janka Kobanová, Lenka Kimáková
redaktori pre distribúciu: Miroslav Pavlenko, Adriána Pavlenková, Luboš Omaska
korektúra: prot. Peter Kormaník

Vydáva:

Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980

e-mail: istina12@gmail.com
IČO: 17075947

www.bpm.orthodox.sk

S blahoslovením Jeho Vysokopre-
osvietenosti Rastislava, arcibiskupa
prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok + poštovné 10,40 €

Vaše finančné príspevky posielajte
na adresu redakcie:
Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayrova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
4008409298/7500.

Cirkevné schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky v súlade
s učením Cirkvi.
Nevyžiadane rukopisy nevraciame.

ISSN 1335-6739

Číslo indexu: EV 3633/09.

**„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili“.**
Mt 25,40

Spasi Vás Hospodi!

Obálka: Posvätenie vody v Rusku

Vyhľáška súťaže „Cyrilometodiáda“

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Príhovor

Je to už približne 23 rokov, od kedy začalo svoju púť Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – Syndesmos. Za tie roky sa v jeho čele vystriedalo množstvo ľudí, ktorí sa zapísali do jeho história nezmazateľným písmom. Písmom plným viery, lásky, ochoty, obetavosti... Ked' som pred rokom prijal prvú dôležitú funkciu v Bratstve a tou bol ekonóm, ani vo sne by mi nenapadlo, že o rok už budem stáť v čele celej tejto organizácie. Stále mám na pamäti svojich predchodcov, ktorí Bratstvu obetovali roky svojho života, a premýšľam, či dokážem zvládnuť všetko to, čo oni.

Nuž tu si treba priznať, že sám človek nikdy nič nezvládne. Je tu však niekto, kto nikdy neodmieta nádzneho - prosiaceho. A tým je Boh, náš Spasiteľ Isus Christos. On je Tým, ku ktorému sa majú upierať oči nás všetkých. A práve preto tu je aj Bratstvo, aby pomohlo k priblíženiu Boha mladým ľuďom. Práve mladý človek v dnešnej spoločnosti mnohokrát blúdi a hľadá nejaké útočisko, v ktorom nájde istotu, pochopenie. My vieme, že tým útočiskom je Cirkev. Jedna, svätá, soborná a apoštolská Cirkev. Sme jej súčasťou a tak je aj našou povinnosťou svedčiť o nej tak ako všetci pred nami.

Mnohí sa pytajú, akú mám víziu o fungovaní Bratstva. Nie je ľahké zodpovedať túto otázku. Pre

mňa je prvoradé viesť Bratstvo ako rodinu. Pretože rodina je zo všetkého najdôležitejšia. A ako správny otec sa stará o svoje dieťky, tak sa chcem aj ja starať o všetkých mládežníkov. Prostredníctvom pútí, táborov, vsenočných bdení, duchovných stretnutí, cez vydávanie publikácií, Istiny a mnoho iných vytvoríť spoločenstvo, v ktorom môže mladý človek napredovať, približovať sa k Bohu a spáse.

Nech sú Vám všetkým tieto slová zároveň i výzvou, k tomu, aby ste sa aktívne zapojili do života Bratstva. Ved' my sme tu pre Vás...

S láskou Váš brat v Christu Isusu

Ivo Petrovaj
Prezident BPM na Slovensku
- SYNDESMOS

Blažený muž (1. časť)

Sväté Písmo je nevyčerpateľný sprameň ponaučení – hovoria viacerí svätí Otcovia. Je dobre poznáť nielen jeho text, no mať aj výklad, ktorý každého čitateľa Biblie usmerní k správnemu pochopeniu jej slov. Cez ne sa k nám prihovára samotný Boh, poodkryva svoju vôľu, usmerňuje nás život a vedie k opäťovnému zjednoteniu s Ním.

Vo Svätom Písme je mnoho kníh, no jedna z nich vyniká svojou neobyčajnou krásou, nesmiernou hĺbkou myšlienok a ponaučení. Je to starozákonná Kniha žalmov. Svätý Atanáz Veľký o nej hovorí, že je to Biblia v Biblia, pretože obsahuje všetko, čo človeka môže v živote postretnúť – radosť, smútok, úľava, utrpenie, viera, pochybnosti, pád, pokánie, rúhanie, chvály, zúfalstvo, odvaha, strach, nebojácnosť a to od samotného počatia po vzkriesenie k večnému životu či večnej záhube.

Kniha žalmov je najčítanejšou knihou Starého Zákona v bohoslužobnom aj v domácom použití. Je to kniha starozákonnej poézie, ktorá v sebe obsahuje modlitby starozákonného človeka, poukazuje na to, ako sa modlil, ako vzýval k Bohu, za čo prosil, d'akoval či chválil Boha. Kniha žalmov odráža stav duše starozákonného človeka, ktorý poznal Zákon a ktorý sa ho vo

svojom živote snažil uplatňovať. Blahodaťou Svätého Ducha, ktorú z Knihy žalmov cítime v každom jej verši, je usporiadanie všetkých žalmov nádherným výstupom od najnižšieho stupienka, od počiatku cesty k blaženosťi jedného človeka až k oslave Boha celým stvoreným svetom, ktorý našiel v Bohu blaženosť.

Žalmy sú – slovami svätého Vasilija Veľkého – harmóniou duše, rozdávačom pokoja. Utišujú zmätené a búriace sa myšlienky, zmäkčujú podráždenosť duše a krotia nezdržanlivosť. Žalmy sú útočiskom pred démonmi, vstupom pod záštitu anjelov, zbraňou v nočnom strachu. Je v nich dokonalé bohoslovie – predpovede o príchode Christa, súde a nádeji vzkriesenia, opisujú strach z dopustenia, prísluby slávy a zjavujú tajomstvá o Bohu.

Bez akýchkoľvek pochybností je možné povedať, že Kniha žalmov je pre pravoslávneho kresťana najdrahotnejšou knihou Starého Zákona. Kniha žalmov je knihou modlitieb na všetky okolnosti ľudského života a je najpoužívanejšou knihou Starého Zákona. Kniha žalmov prebúdza v človeku modlitebnú túžbu duše, pocit kajúcnosti, vďačnosti Bohu a Jeho neustáleho oslavovania. No pritom všetkom čítanie tejto Bohom inšpirovanej knihy na mnohých miestach jej nádherného svätého textu zostáva

málo pochopiteľné a niekedy úplne nezrozumiteľné. Z toho vyplýva nutnosť jeho objasnenia, aby každý čitateľ a modliaci sa človek porozumel nádhore obsahu žalmov a prenikol tak do hlbín tajomstva oslavy Trojediného Boha.

Od tohto čísla časopisu Istina Vám budeme postupne prinášať preklad a výklad na jednotlivé žalmy. Začneme prvým.

Prvý žalm

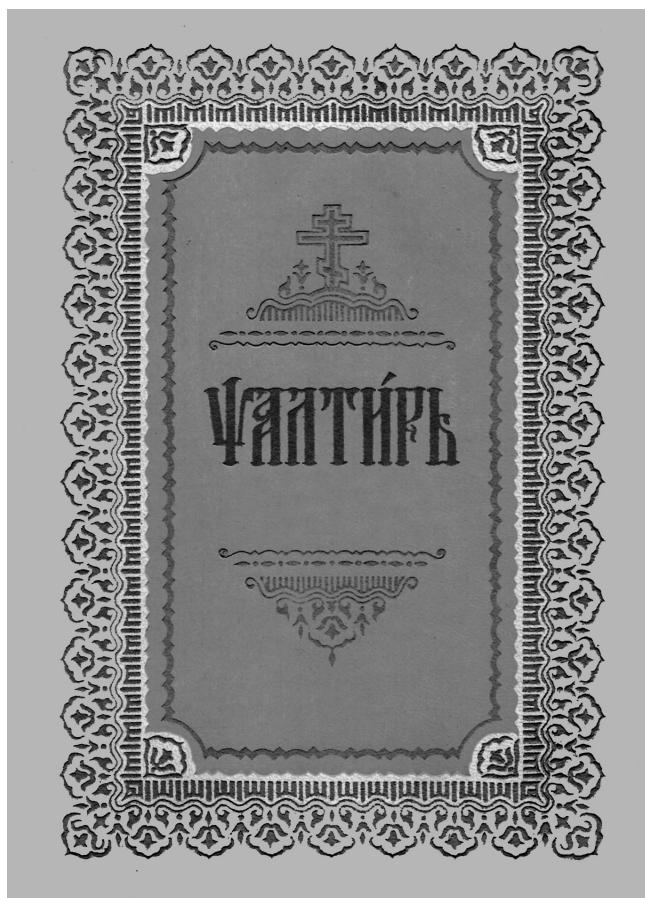
Prvý žalm vo všeobecnosti hovorí o údele spravodlivých a bezbožných ľudí, preto ho môžeme považovať za úvod do celej Knihy žalmov, ktorá sa najviac zo všetkých svätyň kníh dotýka učenia o údele spravodlivých a bezbožných. Kto nepostupuje nečestne, kto vždy načúva Božiemu Zákonom, ten je blažený ako strom vysadený pri vode (v. 1-3), no bezbožní a nečestní ľudia budú Bohom odsúdení k záhube (v. 4-6). Zvláštnosťou prvého žalmu je to, že hoci je bránonou, vchodom či úvodom k ostatným žalmom, že hoci otvára starozákonné učenie módroslovných kníh o

ceste zbožnosti smerujúcej k Hos-podinovi (ktoré je úplne totožné s novozákoným učením), poukazuje zároveň na koniec, cieľ tejto cesty – blaženosť. V žiadnom prípade to nie je protirečenie alebo nesúlad, pretože každý človek, ktorý sa chce dostať do cieľa svojej cesty, mal by cieľ poznať a zatúžiť po ňom. Ak teda človek zatúži po blaženosťi, inak povedané zatúži po spáske a Božej prítomnosti v Jeho blahom Kráľovstve, potom by mal hned od počiatku poznať ako dosiahnuť blaženosť, ako ju získať.

V prvom žalme sa vyobrazuje blahý stav spravodlivých v protiklade so zúfalým stavom bezbožných. Táto myšlienka je podľa sv. Otcov príčinou toho, prečo je tento žalm umiestnený ako prvý, ako úvod do ostatných žalmov, ako ich

počiatok, pretože blaženosť je základ aj začiatok učenia o mravnom živote ľudí a patrí iba ľuďom spravodlivým, t.j. ochotne a dobrovoľne napĺňajúcim Boží Zákon. Prvý žalm obsahuje usvedčenie hriešnych a nečestných ľudí a radí neustále sa oddávať Božiemu Zákonom, ktorý oddaľuje

človeka od spoločenstva so zlom. Tento žalm sa javí základom všetkých žalmov, pretože usmerňuje všetkých ľudí ku konaniu Bohu milých cností a približuje ich k bla-hám večného života, preto začína blaženstvom.

Prvý žalm je začiatkom a základom všetkých žalmov. Ospevuje sa v ňom blažený, jediný, silný nový Adam, silný muž skutkom aj slovom – Isus Christos, ktorý povedal: „Zišiel som z neba, aby som nekon-al moju vôľu, ale vôľu Otca, ktorý

ma poslal“ (Jn 6, 38). V ňom každý človek nachádza poučenie a povzbudenie ku konaniu cností, v ňom máme priblíženie k Bohu a radu, aby sme získali blaženosť večného života. Isus Christos je ako strom pri vode svätého krstu a veriaci v Noho budú Jeho telom ako vetvy a listy na tom-to Strome života: „Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť“ (Jn 15, 5).

Kráľ Dávid, podľa slov svätého Atanáza, kladie v prvom žalme počiatok proroctva o Isusovi Christovi, ktorý sa mal narodiť z jeho potomstva (por. Mt 1, 1). Preto hned v úvode blahoslaví toho, kto sa na Noho nádeja a riadi sa Jeho Zákonom. Blaženými teda nazýva tých, ktorí nechodili podľa rady bezbožných, nestáli na ces-tách hrievníkov a nesedeli v kruhu rúhajúcich sa. Keďže spomedzi židovského národa sa proti Spasiteľovi pozdvihli tri skupiny ľudí: knižníci, farizeji a zákonníci – tu sú nazvaní bezbožnými, hrievník-

mi a rúhajúcimi sa (vysmievačmi, posmešníkmi).

Sväty Vasilij Veľký o prvom žalme hovorí: Stavitelia domov, ktorí do výšok vyťahujú ohromné stavby, dávajú im primerané základy. Aj stavitelia lodí, pripravujúc lod' na naloženie fažkého nákladu, posilňujú ponorenú časť tak, aby zodpovedala hmotnosti naloženého tovaru. A aj srdce zvierat, ktoré sa vytvára pred všetkými údmi, doštáva od prírody takú schopnosť, ktorá je potrebná k životu daného zvieraťa, aj jeho telesné orgány a údy, ktoré sa rozvinú okolo srdca, sú v zhode s vlastnosťami zvieraťa a odtiaľ pramení rozdielnosť medzi jednotlivými zvieratami. No a čo znamenajú základy pre dom, ponorená časť trupu pre lod' a srdce pre zviera, tak takú silu má aj tento krátky predstav vo vzťahu k celej zbierke žalmov. Keďže žalmista má ďalšími slovami žalmu v úmysle napomínať k mnohemu, čo je fažké a naplnené mnohopočetnou námahou (podvihmi) a úsilím, tak on sám tým, ktorí zápasia o cnotu, už vopred poukazuje na blažený koniec, aby sme v očakávaní nám pripravených bláh bezstarostne znášali útrapu súčasného života. A aj pre pútnikov, ktorí idú po nearovnej a fažko schodnej ceste, sa námaha zdá menšou v pomyslení na očakávaný vhodný prístrešok, aj kupcov odvážne vydať sa na more poháňa túžba nadobudnúť tovar a aj roľníkom robí námahu ľahšou

nádej na dobrú úrodu, preto aj všeestranný Vychovávateľ pre život, veľký Učiteľ, Duch pravdy veľmi múdro a šikovne predložil najprv odmeny, aby sme sa my, odvrátiac zrak preč od námahy, ktorú prežívame, poponáhľali myšľou oblažiť sa večnými blahami.

Použitá literatúra:

АФАНАСИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Творения в четырех томах. Том 4. Москва : Спасо-Преображенский Валаамский монастырь 1994.

ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Беседы на псалмы. Московское Подворье Свято-Троицкой Сергиевой Лавры, 2000.

ПСАЛТИРЬ в святоотеческом изъяснении. Свято-Успенская Почаевская Лавра 1998. ISBN 5-86868-103-7.

РАЗУМОВСКИЙ, Г.: Объяснение священной Книги псалмов. Москва 2006. ISBN 5-7429-0120-8.

ТОЛКОВАЯ ПСАЛТИРЬ с подстрочным комментарием и краткой историей. Москва 2006.

Protodiakon Ján Husár

Otázky a odpovede

Otázka: „Prečo sa na sviatok Stretnutia Hospodina so starcom Simeonom posväčujú sviečky a aké je ich správne používanie pravoslávnym kresťanom?“

Odpoveď: „V deň sviatku Stretnutia Hospodina so starcom Simeonom si Cirkev pripomína a opäťovne prežíva prinesenie novonarodeného Christa na štyridsiaty deň po narodení do jeruzalemského chrámu, aby bol ako človek „predstavený Bohu“ a aby bola za Noho prinesená Božím Zákonom stanovená obeta. V tento deň narodeného Christa prijal na svoje ruky starec Simeon, ktorý pri tejto príležitosti okrem iných slov poviedal aj to, že Christos je „svetlom na zjavenie pohanom“. Hlavnou ideou tohto sviatku je teda zjavenie sa Boha v Tele z lásky k ľuďom ako svetla, ktoré prišlo osvetiť ľudí, aby sme viac nežili v pohanstve a tme nevedomosti, zla a hriechu, ale uzreli a prijali svetlo spásy, poznania, dobra a lásky. Symbolickým vyjadrením tohto Božieho svetla sú aj sviece, ktoré v tento deň Cirkev posväčuje, aby boli používané v chráme aj v domoch kresťanov po celý rok.

V modlitbách na posvätenie týchto sviečok Cirkev prosí, aby ich používanie prinieslo ľuďom zdravie duší aj tiel, aby Boh rozpálil sviece svetlom nebeského blahoslovenia (požehnania) a nás svetlom

Jeho najsladšej lásky, aby sme boli schopní stáť v chráme pred svetlom Jeho slávy. V modlitbách prosíme, aby Boh posvätil sviečky svetlom svojej blahodate, aby tak ako sviece zapálené viditeľným svetlom odháňajú tmu noci, aby aj naše srdcia osvetené neviditeľným ohňom, čiže svetlosťou Svätého Ducha unikli slepote všetkých hriechov, aby sme očisteným okom duše dokázali vidieť to, čo je milé Bohu a čo je potrebné pre naše spasenie, aby sme premohli temné nástrahy tohto sveta a tak došli až k neuhasinajúcemu Božiemu svetlu. Na konci modlitieb sa nachádza ešte prosba, aby nám Boh daroval tak vonkajšie svetlo svieci, ako aj prebývanie svetlosti Svätého Ducha v našich myslach, aby sme blahodaťou toho istého Svätého Ducha osvetení a poučení pravdivo spoznali a verne si zamilovali Christa.

Na záver je ešte potrebné dodať, že tak ako všetko ostatné v Cirkvi prináša úžitok, pomoc a spásu nie automaticky, ale len tam, kde je viera, úcta a láska k Bohu, tak aj sviece posvätené v chráme v deň sviatku Stretnutia Hospodina so starcom Simeonom nám prinesú svoju veľkú silu a všeobecnú pomoc len vtedy, ak ich budeme zapáľovať s láskou, pokorou, zbožnosťou a úprimnou modlitbou k Bohu, Bohorodičke a svätým našej Cirkvi za svojich živých a zosnulých blížnych. Sviece posvätené na

sviatok „Sritenija“ boli v našom národe odpradávna používané aj vtedy, keď sa ľudia obávali možných prírodných nešťastí napríklad pri búrke alebo krupobití. Táto tradícia je správna a svätá, len je potrebné ju vždy spájať aj so srdečnou modlitbou, čestným a čistým životom podľa Božích prikázaní a neochvej-

nou vierou v Boha a Jeho pomoc. Úprimne prajem všetkým nám, aby nám Boh svojou blahodaťou vždy pomáhal v neľahkých duchovných aj telesných skúškach, ktoré nám prináša každodenný život.“

S úctou a láskou v Christu

jerej Štefan Pružinský, ml.

Drahí bratia a sestry v Christu!

Už niekoľko rokov sa naskytuje jedinečná možnosť pomôcť Bratstvu pravoslávnej mládeže na Slovensku – Syndesmos. A tou pomocou je darovať 2 % zo svojich daní. Sú to peniaze, ktoré ste už štátu odviedli, teraz je už len na Vás ako budú využité. Prostredníctvom Vášho daru pomôžete BPM pri práci s mladými pravoslávnymi na Slovensku. Táto činnosť je veľmi dôležitá a nesmie sa podceňovať. Mladého človeka treba viesť odmala k tým správnym, kresťanským hodnotám, aby vyrástol v uvedomelého a rozumného kresťana. Práve to sa snaží robiť Bratstvo. Cez organizovanie táborov, pútí, duchovných stretnutí a besied, vseňočných bdení, vydávanie časopisu Istina a iných pomáha nájsť mladému človeku cestu k Bohu a spásie. Všetky tieto činnosti sú však úzko

spojené aj s nemalými finančnými nákladmi. Žijeme v dobe, kedy financie sú nevyhnutné pre život v spoločnosti. A keďže nechceme žiť len kdesi na okraji tejto spoločnosti, ale byť jej plnohodnotnými členmi, musíme sa starať aj tieto stránky života.

Preto Vás prosíme, pomôžte nám v našej práci a podporite nás svojím príspevkom. To, čo nám darujete, sa sice neprejaví hned, ale ani kvietok nevyrastie do krásy za jeden deň. Snažíme sa pracovať pre Christovu Cirkev a tak vedzte, že aj Váš dar je darom pre Cirkev.

S pozdravom

Ivo Petrovaj
Prezident BPM na Slovensku -
SYNDESMOS

Čudotvorné ikony

Ikona Božej Matky „Milostivaja“ (Kikkskaja)

Táto ikona je podľa tradície napísaná svätým evanjelistom Lukášom. Svoje nazvanie „I Kikiótissa“ dostala podľa hory Kikkos, ktorý je na ostrove Cyprus. Tu sa nachádza v chráme, ktorý bol postavený na počesť jej pamiatky.

Predtým, ako sa dostala na ostrov Cyprus, čudotvorná ikona Bohorodičky z Božej vôle dlho putovala. Najprv sa nachádzala v jednej z prvých kresťanských obcí v Egypete, potom bola ikona prevezená do Konštantínopolu, kde bola až do čias Alexia Komnina (koniec 11. – začiatok 12. storočia). V tých rokoch bolo starcovi-pustovníkovi

Izaiášovi v zázračnom videní vyjavené, že jeho úsilím bude čudotvorná ikona, napísaná evanjelistom Lukášom, prebývať na ostrove Cyprus. Starec vynaložil mnoho úsilia, aby splnil Božie zjavenie. Keď sa ikona Božej Matky dostala na ostrov, začali sa pri nej diať mnohé zázraky. Oddávna až do dnešných dní do príbytku Božej Matky Milosrdnej zo všetkých strán prichádzajú ľudia trpiaci všemožnými chorobami a dostáva sa im vyzdravenie podľa ich viery. V zázračnú silu svätej ikony veria nielen kresťania, ale aj inoverci a prichádzajú k nej so svojimi problémami a chorobami. Nekonečné je milosrdenstvo Prečistej Bohorodičky, Ochránkyne

všetkých trpiacich, preto naozaj aj jej ikone patrí meno „Milosrdná“. Čudotvorná „Kikkská“ ikona Božej Matky má výnimočnú zvláštnosť. Ikona, nevedno od kedy, je do polovice, od ľavého vrchného do pravého spodného rohu, zakrytá závojom tak, že tváre Božej Matky a Božieho Mládenca nikto nemôže a ani sa neodváži vidieť.

Sviatkovanie tejto ikony je ustanovené na 26. decembra/8. januára.

Modlitba:

Ó Presvitatája i preblahoslovénaja Máti Hóspoda, Bóha i Spásu nášeho Iisúsa Christá, Milostivaja Bohoródice i Prisnodívko Marié! Pripadája k svjaťej i čudotvórnej ikóni Tvojéj, smirénno mólimsja Tebí, bláhoj i milosérdoj Zastúpnici nášej: vonmí hlásu hríšnych molénií nášich, ne prezri vozdychánií ot dúši, vížď skórbi i bídym obyšedšíja, i júko ľubveobílnaja voístinu Máti potčísja na pómōšč nám bezpómōščnym, unýlym, vo mnóhija i fážkija hríchi vpádšim i prísno prohŕnívļajuščim Hóspoda i Sozdátele nášeho, Jehóže umolí, Predstáteľnice náša, da ne pohubít nás so bezzakóňmi nášimi, no javíť nám čelovikoľúbrnuju Svojú milosť. Isprosí nám, Vladýčice, u bláhosti Jehó, filésnoje zdrávije i duševnoje spasenie, blahočestnoje i mírnoje žitijé, zemlí plodonósiv, vozdúcha blahorastvoréniye, dôždi blahovrémenny i blahoslovéniye

svýše na vsjá blahája dílá i načinánia náša, i jákože drévrele prizríla jesí milostivo na smirénnoje slavoslovíje poslúšnika Afónskaho, vospivávšaho Tí písň chvalébnuju pred Prečístoju ikónoju Tvojéju, i poslála jesí k nemú Árchanhela Havriila naučíti jehó píti písň nebésnuju, jejúže slavoslóvja Tá ánheli hóri, síce prijímí blahoutróbno i náše nýni usérdeno prinosímoje Tebí molitvoslovíje, i prinesí je Sýnu Tvojemú i Bóhu, da milostiv búdet Ón nám hríšnym, i probávit milosť svojú vsím čtúščim Tá i s víroju poklaňajuščimsja Svätotmu óbrazu Tvojemú. Ó Caríce Vsemílostivaja, Máti Bóžia Vseblahája, prostrí k Nemú Bohonósnyja Tvojá rúki, ímiže Jehó, júko mladénca nosíla jesí, i umolí Jehó vsjá ny spasti i izbáviti pohíbeli víčnyja. Javí nám, Vladýčice, Tvojá šcedróty: boľáščija iscilí, skorbjáščija uťši, bídstvujuščim pomoží: blahopospíši vsím nám nosíti īho Christóvo v terpínji i smirénji, spodobi nás blahočestno žitijé sijé zémnoje skončati, christiánskuju nepostýdnuju končínu polučíti, i Nebésnoje Cárstvíje unasľídití, Matérnim chodátajstvom Tvojím k róždšemusja ot Tebé Christú Bóhu nášemu, Jemúže so Beznačálnym Jehó Otcém i Presvitatým Dúchom, podobájet vsjákaja sláva, česť i poklonéniye, nýni i prísno, i vo víki vikov. Amíň.

Juliána Polkovičová

Príbeh o Jakubovi

Jakub sa vydal ma cestu do ďalekého rodného mesta svojej matky. Obral Ezaua o právo prvorodenstvá, a teraz musí utieť, aby ho brat nezabil. Keď sa v noci ochladilo, zabalil sa do plášťa a uložil sa pod holým nebom. Vzal plochý kameň, položil si ho pod hlavu a zaspal. Vo sme videl anjelov, vystupujúcich a zostupujúcich po širokom, ligotavom rebríku, ktorý siahol až do neba. Na hornom konci stál Pán Boh a hovoril Jakubovi: „Ja som Boh otca twojho Abraháma a Izáka a budem aj twojím Bohom. Celú zem okolo teba dám tvojmu potomstvu. Tvoje deti sa rozrastú na veľký národ a ja ich prostredníctvom požehnám celý svet. Neboj sa! Som s tebou a budem ťa ochraňovať, kamkoľvek pôjdeš.“ Jakub sa prebudil celkom vystrašený. Pán Boh bol pri ňom! Nazval toto mes-

to Betel, to znamená „dom Boží“. Kameň, na ktorom spočívala jeho hlava, postavil ako posvätný stĺp, pomazal ho zvrchu olejom a takto sa zaviazal: „Ak ma naozaj budeš ochraňovať a bezpečne ma dovedieš domov, budem Ti po celý život slúžiť.“ Cítil sa posilnený a nadobudol istotu. Pokračoval v ceste, kým neprišiel k studni pri Charane, matkinom rodnom meste. Pastierov oviec, ktorí tam táborili so svojimi stádami, sa sptyoval, či nepoznajú brata jeho matky, Labana. „Áno,“ odvetili, „a tu prichádza jeho dcéra Ráchel.“ K studni sa blížila prekrásna deva sa stádom oviec a kôz. Jakub podišiel a odvalil fažký kameň, ktorý prikrýval studňu, aby mohla napojiť svoje stádo. Keď jej vyrozprával, kto je, vzala ho so sebou do rodčovského domu k strýkovi Labanovi. Laban privítal syna svojej sestry a pozval ho k sebe a svojim dvom dcérám Lie a Ráchel. Jakub pomáhal strýkovi: strážil stáda. „Mal by som ti dať za prácu odmenu“, povedal jedného dňa Laban Jakubovi. „Nechcem nijakú odmenu“, odvetil Jakub. „Ak mi dás Ráchel za ženu, budem u teba slúžiť zadarmo sedem rokov.“ Tak veľmi miloval Ráchel. Keď minulo sedem rokov, konala sa veľká svadobná slávnosť. V noci priviedol Laban nevestu k Jakubovi. No ráno za úsvitu Jakub zistil, že žena, s ktorou sa oženil, nebola Ráchel

ale Lia. Tak bol Jakub, čo podviedol brata, sám podvedený. Keď sa trpko sťažoval, Laban mu vysvetlil, že by bolo voči Lie nespravodlivé, keby sa vydala najprv mladšia sestra. „Ak počkáš do konca týždňa, kým slávnosti pominú“, slúboval Laban, „dostaneš aj Ráchel. No musíš pre mňa pracovať ďalších sedem rokov.“ V tých časoch mali muži často viac žien, aj keď preto veľakrát dochádzal k žiarlivosti a sporom. Tak sa obidve sestry vydali za Jakuba. Ako bolo zvykom, čoskoro sa aj ich slúžky stali jeho ženami. Onedlho mal Jakub veľa synov. Ale Ráchel, ktorú najviac miloval, deti nemala. Ráchel preveľmi žiarlila na Liu, ktorá mala veľa synov, a Lia bola zasa nešťastná, že ju Jakub nelíubi. Konečne počala a porodila syna aj Ráchel. Dala mu meno Jozef. Po jeho narodení chcel Jakub Labana opustiť. Stáda sa však pod jeho opáterou tak rozrástli, že mu napokon Laban ponúkol odmenu a prehovoril

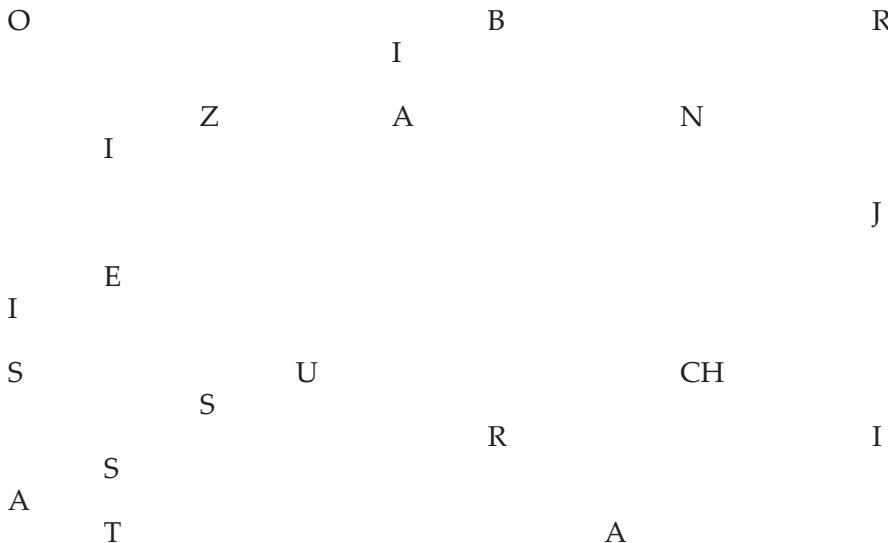

ho, aby ostal. Jakub si ako odmenu vyprosil zo stáda všetky čierne ovce a strakaté kozy. Laban mu ich ochotne prepustil, lebo ich bolo málo. Keď sa však potom uliahlo veľa čiernych a strakatých zvierat, rozhnevalo ho to. Pokúsil sa Jakuba podviesť a dohodu zmeniť. Čo ako často chcel Jakuba oklamáť, Boh bol vždy na Jakubovej strane. A tak Jakub obohatil nielen Labana, ale aj sám sa čoskoro stal bohatým majiteľom mnohých stád. Jednej noci prikázal Boh Jakubovi, aby sa vrátil domov do Kanaánu. Na druhý deň Laban neboli doma a tak sa Jakub vybral so ženami, deťmi a so všetkým, čo si nadobudol, na cestu do krajiny, ktorú Boh prisľúbil jeho potomstvu.

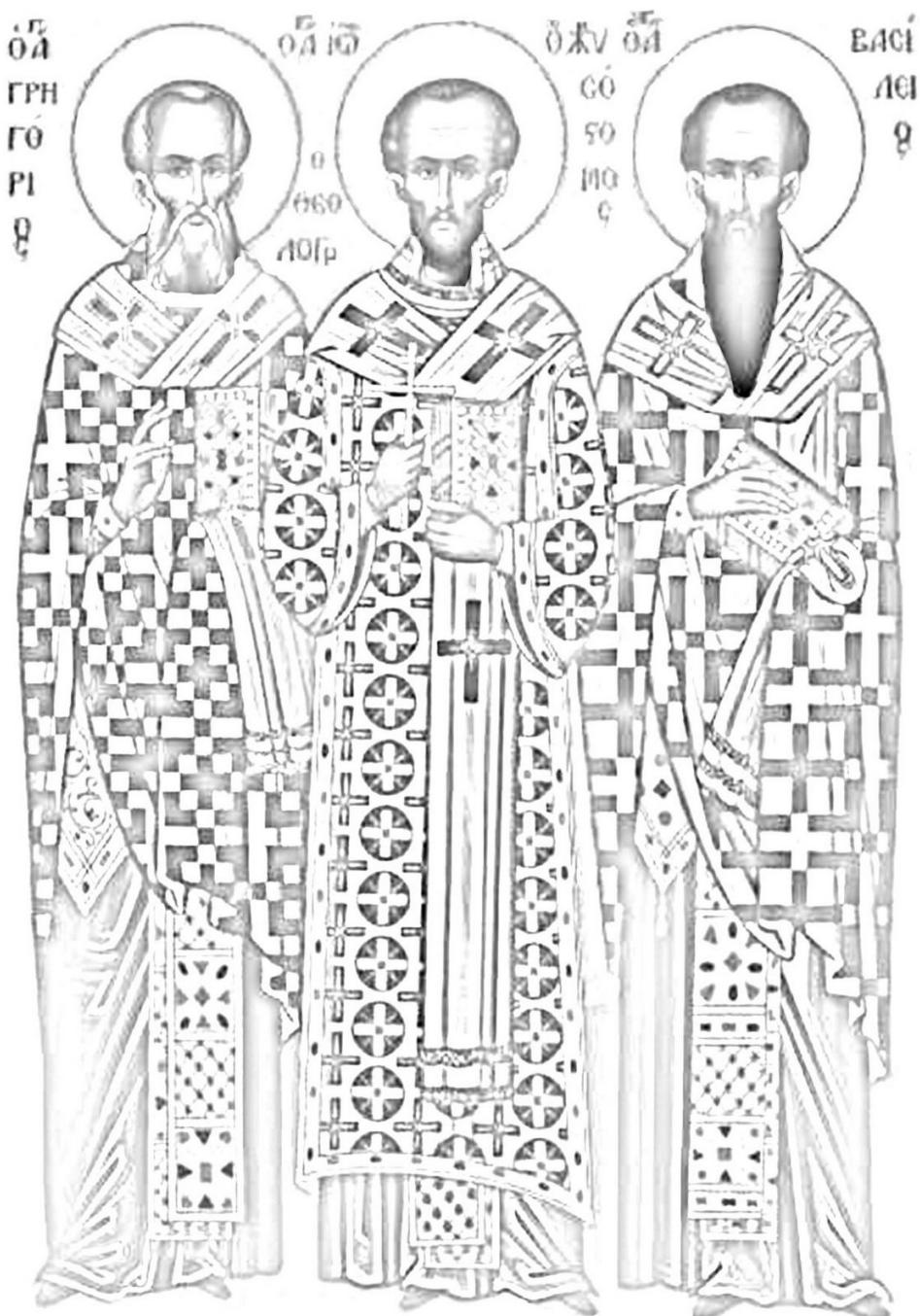
Janka Kobanová

Milé deti a mládežníci. Vítame Vás všetkých v novom rôčku a pramejeme celý tento rok 2013 bohatý na Božiu blahodať, milosť, lásku i šťastie... a vôbec všetko, čo k tomu patrí. Aj tentokrát tu pre Vás máme úlohy, ktoré už netrpezlivo čakajú na vyriešenie.

1. Táto prvá úloha je trochu náročnejšia. Malý škriatok zavíta k nám do redakcie Istiny a narobil nám neplechu. Vašou úlohou bude zoradiť sviatky ako nasledujú za sebou.
  1. Sobor Presvatyja Bohorodicy
  2. Sobor sv. Ioanna Predteči
  3. Bohojavlenie Hospodne
  4. Roždestvo Hospoda našeho Isusa Christa
  5. Trech svätiteľej - Vasilija Velikaho, Grigoria Bohoslova i Ioanna Zlatoustaha
  6. Sritenie Hospoda našeho Isusa Christa
  7. Obrizanie Hospoda našeho Isusa Christa i sv. Vasilija Velikaho
  8. Sv. pervomučeníka Stefana
2. Škriatok narobil neplechu aj v tejto druhej úlohe. Porozhadzoval písmenká a Vašou úlohou bude ich zoradiť a napísať, aký sviatok sa tam nachádza.

3. V poslednej úlohe si vymaľujte ikonu Troch svätieľov.

И А А

ІАВЛЕНІЕ

Jl *я* *ва*
и *а* *[ja]*

Javlénije
(*jav*, *zjav*,
úkaz, *zjavenie sa*.)

іа́зы́к - *jazýk* (*kmeň, rod*)

іа́зы́к - *jazýk* (*jazyk, reč*)

іа́слі -

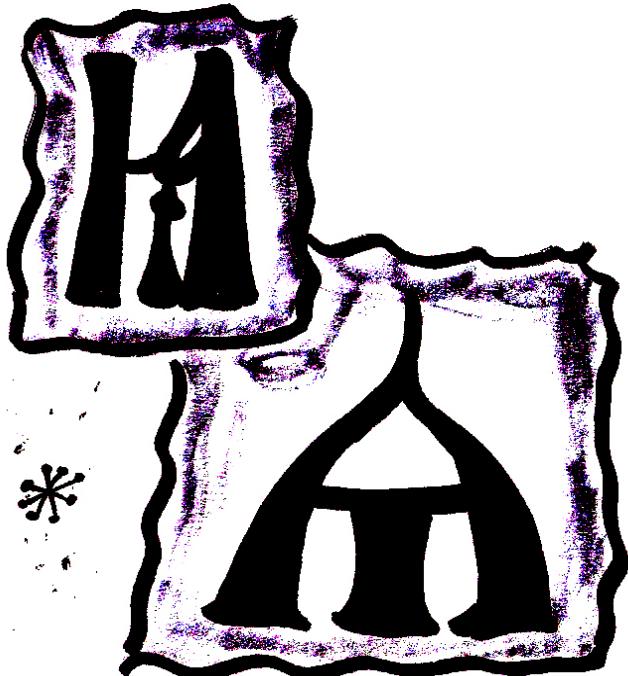
- *jásli*
(*jasle*)

іа́дéніе -

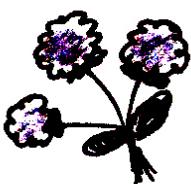
- *jadénije*
(*jedlo,*
strava,
pokrm)

Якѡ плаћнныѧ
свободитель, и ніщихъ
Зашититель,
нemoществѹющихъ
врачъ, царей поборниче,
победоносче
великомчиче георгіе,
моли Христы Богоа,
спаси душамъ
нашымъ.

Jáko plínnych svoboditeľ, i níščich zaštititeľ,
nemoščtvujuščich vráč, caréj pobórnice, pobicdonósče
velikomučeníče Geórgije, molí Christá Bóha, spastísja
dušám nášym.

Ako osloboditel zajatcov a obranca chudobných, lekár
nemocných, obhajca kresťanov, nositeľ víťazstva,
veľký mučeník Georgij, pros Christa Boha, aby spasil
naše duše.

Pripravila: Tatiana Mihaličová

Rozhovory s duchovnými

Milí čitatelia, dnes vám prinášame rozhovor s o. d. Mariánom Kovalčom, správcom PCO Pichne a Nechválova Polianka.

Otázka: Otče, akým spôsobom ste sa dostali na PBF?

Odpoveď: Ešte počas strednej školy som bol členom Bratstva, takže ten kontakt s našou fakultou tam bol, akurát som vôbec nerozmýšľal nad štúdiom na nej. Po skončení strednej školy som bol priyatý na Elektrotechnickú fakultu Žilinskej univerzity v Žiline, takže moje ďalšie kroky smerovali tam. Prvý semester som zvládol výborne, v druhom prišli dosť náročné predmety, prestalo sa mi daríť a preto som sa rozhodol ukončiť štúdium. Práve v tom čase sa na našej bohosloveckej fakulte otváralo štúdium sociálnej práce diaľkovou formou. Priznám sa, že som ani nad tým nerozmýšľal, ale aby som nestratil jeden rok, tak ako mi to radili moji rodičia, som sa rozhodol, že to skúsim. Počas prvého ročníka, keďže som bol doma evidovaný na úrade práce, som začal viac navštievovať chrám v Snine, spolu s otcom arcidekanom Michalom Haverčákom, vtedajším správcom, som sa veľa rozprával, začal aj obsluhovať a neskôr aj čítať apoštol. Takto postupne a nenútene ma Boh povoľal do duchovenskej služby, lebo vedel, že ak by som šiel študovať hned po strednej, možno by som aj ušiel, ktovie. Po prvom roku štúdia

sociálnej práce som toto štúdium prerušil a po vykonaní prijímačiek som nastúpil do prvého ročníka denného štúdia v odbore pravoslávna teológia – kňaz. Po skončení prvého ročníka som pokračoval aj v štúdiu sociálnej práce medzioborovou formou, takže som na našej fakulte s Božou pomocou ukončili nielen kňazstvo, ale aj sociálnu prácu. Na svojej vlastnej koži som pocítil Božie povolanie, ktoré určitým spôsobom rešpektovalo aj moju slobodnú vôľu. A teraz som Bohu za to veľmi vďačný a za nič na svete by som duchovenskú službu nevymenil.

Otázka: Aké boli Vaše študentské roky?

Odpoveď: Boli to najkrajšie roky v mojom živote. Možno by si niekto mohol myslieť, že na kňazskom seminári sa len modlí, študuje a postí. Vôbec to nie je tak, v skutočnosti som tam prežil 5 rokov počas štúdia, a polroka počas mojej duchovenskej praxe. Môžem povedať, že spolu so spolužiakmi a kamarátkami sme zažili všelijaké chvíle nielen v seminári, ale aj mimo neho. Samozrejme, že sme si vyšli aj na diskotéku, na pivo, oslavovali sme narodeniny a významné dni v našom živote. Ale popri tom všetkom som vedel, že ráno alebo večer budem v chráme, pretože som cítil zodpovednosť voči Cirkvi a semináru. A o to viac, keď som mal službu pri kantorovaní alebo obsluhe.

Otázka: Aký bol Váš najpozitívnejší, alebo lepšie povedané, najúsmevnejší zážitok počas štúdia na PBF?

Odpoveď: Samozrejme, že najkrajším zážitkom bolo spoznanie mojej manželky a matušky, to je jasné. Okrem toho som spoznal výborných kamarátov a ľudí, s ktorými sa stretávam dodnes. Zažil som množstvo veselých a úsmevných príhod. S úsmievom si spomínam na kantrovanie v chráme, keď nám niečo nevyšlo, niekto sa začal smiať pri stolíku a nemohli sme ani spievať. Spomínam na svojich spolužiakov a kamarátov, ktorí používali všelijaké hlášky a sstrandovné slová, na ktoré si spomínam dodnes. Keď je dobrá partia, dá sa zažiť všeličo. Spomínam si na kamaráta, ktorý dal do mikrovlnky do misky variť vajíčka, ktoré vyleteli aj s miskou z mikrovlnky ako raketa a skončili na zemi. A takých malých zážitkov je veľa, len nie všetky sa dajú spomenúť aj verejne. Na toto obdobie si vždy s úsmievom spomínam. Boli to krásne roky.

Otázka: Po tom ako ste doštudovali na fakulte, ktorá bola Vaša prvá cirkevná obec a ako ste sa tam cítili?

Odpoveď: 22. novembra 2005 som bol vysvätený za diakona v Katedrálnom chráme sv. Alexandra Nevského v Prešove už nebohým vladym Jánom, arcibiskupom prešovským a Slovenska, vtedajším biskupom michalovským. Diakonskú prax som vykonával v Katedrálnom chráme v Prešove do 26. februára 2006, kedy som z rúk už spomínaného vladymu Jánu prijal knazské svätenie. Po vys-

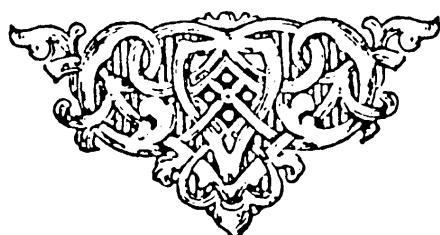
viacke som ešte polroka pôsobil ako pomocný duchovný v Prešove v katedrálnom chráme, a potom som bol od 10. augusta 2006 ustanovený za pomocného duchovného pre Pravoslávne cirkevné obce Ubla, Berezovec, Michajlov a Hraboveá Roztoka. Od 1. novembra 2006 som sa stal duchovným správcom cirkevných obcí Michajlov a Hraboveá Roztoka. Dodnes si len v dobrom spomínam na svoje pôsobenie na týchto cirkevných obciach, nemám zlé spomienky. Jedinou chybou bolo to, že tam nebola farská budova, musel som dochádzať zo Sniny, ale aj na to som si zvykol, vždy som to bral ako zodpovednosť voči mne zvereným veriacim, keď som išiel na jednu cirkevnú obec, neobišiel som ani tú druhú. Každú nedelu a sviatok, a podľa potreby aj mimo toho som slúžil v obidvoch chránoch. Keďže som vždy túžil žiť na cirkevnej obci a teda bývať na fare, som rád, že som dostal možnosť, ktorú som aj využil. Od 1. júna 2007 som sa stal duchovným správcom PCO Pichne a Nechválova Polianka, kde pôsobím aj v súčasnosti. Za rok sa mi s Božou pomocou a pomocou veriacich ľudí a sponzorov podarilo urobiť z farskej budovy dôstojné bývanie pre moju rodinu so všetkým čo k tomu patrí. Takže som si splnil sen o bývaní a živote na cirkevnej obci.

Otázka: Čím by mal osloviť knaz mladého človeka, aby sa

mladý človek živo zapájal do cirkevného života?

Odpoveď: Mladý človek musí cítiť, že je pre Cirkev dôležitý a užitočný. A hlavne, aby veril v Boha a vedel sa na Noho spoľahnúť v akejkoľvek životnej situácii. Dnes nestačí, aby sa duchovný stretával s mladými len v chráme na bohoslužbe, dnes treba mladých zaujať aj tým moderným, čo ponúka tento svet. Nie je to len o účasti na náboženstve, ale aj o tom, aby niečo zažil. Myslím na akcie Bratstva, ale aj jednotlivých cirkevných obcí, všetjaké výlety, opekačky, žúrkы, diskotéky a iné zábavy. A popri tom svetskom sa rozprávať o tom duchovnom. Mali by sme mladých ľudí zaujať nenúteným spôsobom. Lenže si musíme uvedomiť, že problém pritiahania mladých ľudí do Cirkvi nie je len na strane duchovného, všetko to sa začína doma v rodine. Na záver chcem odvážne povedať, keď si spomínam na svoje mladé roky, že keby ma do chrámu niekedy „nenaháňala“ moja mama, asi by som nebol tam, kde som dnes. Myslím to úplne vážne. A za to som Bohu i mame vďačný.

Pripavil Miroslav

Životy svätých

Sväty prorok Boží Malachiáš, deň pamiatky 3. január

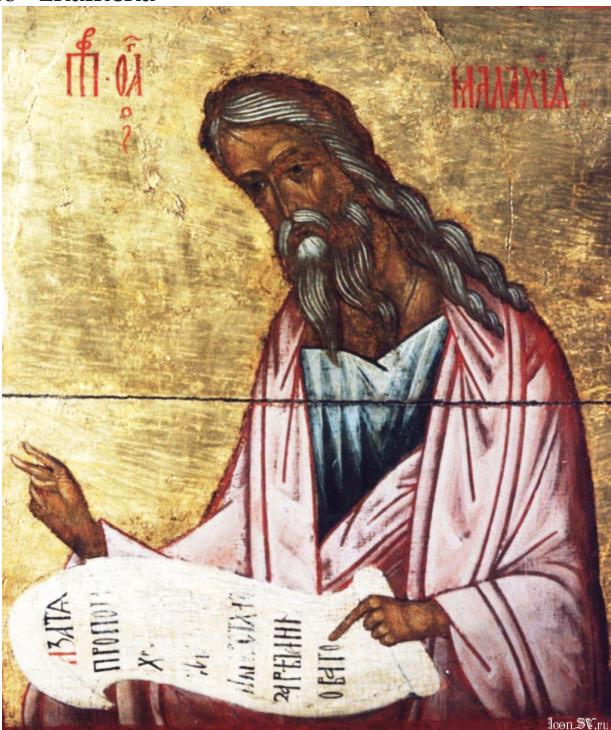
Svätý prorok Malachiáš pochádzal z kmeňa Zabulon. Žil a prorokoval v čase Nehemiáša, po návrate Židov z Babylonského zajatia (asi rok 400 pred Christom), v čase, kedy bol znova postavený jeruzalemský chrám, boli v ňom opäť bohoslužby a kňazi prinášali obete.

Svojím zbožným životom udivoval celý Izrael. Ľudia poznali, že jeho čistý život je podobný Božiemu anjelovi, preto ho aj tak nazvali Malachiášom, čo znamená anjel Hospodinov. Po prizvaní na prorockú službu sa Malachiáš stal horlivým ochrancom viery, zákona a zbožnosti.

Po návrate Izraeltov z Babylonského zajatia bolo medzi nimi mnoho zmätku (práve v mravovo-náboženských otázkach), ktorý sa kvôli zanedbávaniu a nečinnosti kňazov ešte zväčšoval, rozmniožoval a rástol. To, samozrejme, zamrucovalo a hnevalo Božieho proroka. Vystúpil so silným

a hrozným usvedčením národa i kňazov. Usvedčoval ich, že nemajú potrebnú bázeň pred Bohom, pričom nášajú mu úbohé žertvy. Kňazom vyčítal, že kvôli svojej nečinnosti, schádzaniu z pravdivej cesty, nedodržiavaní Božích prikázaní a pokrytectvom k Zákonu zosmiešňujú Boha a pohoršujú národ.

Národ usvedčoval zo zrady a porušenia zmluvy ich otcov, že nezákonne postupujú so svojimi ženami a nespravodlivo ich prepúšťajú a berú si ženy iných národov. Malachiáš všetkým pripomínał Boží súd. Boží prorok nemohol strpieť ich hriechy, čarodejstvá a smilstvá, krivé prísahy, zadružiava-

*Svätý prorok Micheáš
(csl. Michej), deň pamiatky
5. január*

nie výplaty nádenníkom, utláčanie vdov a siriôt, vyháňanie pútnikov a neplnenie desiatkov (neprispievanie na chrám). Napomínal Izrael, aby zanechal rúhanie a mrzké a znevažujúce slová.

Malachiáš usvedčoval, napomínal, ale zároveň aj prorokoval. Predvidel slávu druhého jeruzalemského chrámu. Svätý prorok Boží jasným obrazom predpovedal príchod Mesiáša, vystúpenie sväteho Jána Krstiteľa pred Spasiteľovým príchodom, príchod Božieho súdu na nespravodlivých, preslávenie sa spravodlivých a rozšírenie Božej slávy všetkým národom do celého sveta.

Svätý prorok Malachiáš zomrel mladý a bol pochovaný pri svojich predkoch v otcovskej zemi v Sufe. Bol posledným starozákoným prorokom a preto ho svätí otcovia nazývajú pečaťou prorokov.

V Biblii, ako posledná z kníh „malých prorokov“ sa zachovala práve kniha nesúca meno sväteho Malachiáša. Je naplnená prorockými miestami o príchode Mesiáša. A z tejto knihy sa číta na každý sviatok sväteho Jána Krstiteľa (Predtekcu).

Kondák hl. 4.

Proróčestva darovánijem bohatíja proróče, Christovo predvozvistí jesí priestvije jávi, i mírovi spasénije , Jehóže sijánijem mím prosvitísja.

Svätý prorok Micheáš, syn Iemvlaja, žil v tej dobe, keď prorok Boží Eliáš, za kraľovania Achava, kráľa izraelského a Josafata kráľa júdského. Patrí k počtu dvanásťich malých prorokov. Žil v 9. storočí pred Christom.

Svojimi ústami predpovedal porážku kráľa Achava sýrskymi vojskami.

Raz prišiel Josafat do Samárie, aby navštívil Achava. Achav spomenul, že Ramof, mesto Galaadské, patrilo Izraelskému kráľovstvu a teraz je obsadené Sýrčanmi. Prosil teda Josafata, aby s celou silou svojho vojska zaútočil na Sýriu. Zbožný júdsky kráľ súhlasil s týmto návrhom, ale pred tým, ako sa vydal na pochod, chcel počuť z úst prorokov, aká je Božia vôľa. Achav dal zavolať Baalovych (Baal - pohanský bôžik) prorokov. I prišli títo falošní proroci i predstúpili pred kráľov sediacich na veľkolepých trónoch a predpovedali Achavovi, že zvíťazí nad Sýriou. Ale Josafat sa vtedy postavil a pýtal sa, či tu nie je prorok Hospodinov, aby sa cez neho spýtali Hospodina.

„Je tu ešte jeden človek, cez ktorého sa môžeš dopytovať Hospodina!“, odpovedal Achav. „Ale ja ho nemám rád, lebo ešte nič dobré mi neprorokoval a stále prorokuje čosi nedobré. Micheáš, syn Iemvlaja.“

„Nehovor tak kráľ!“, zarmútil sa Josafat.

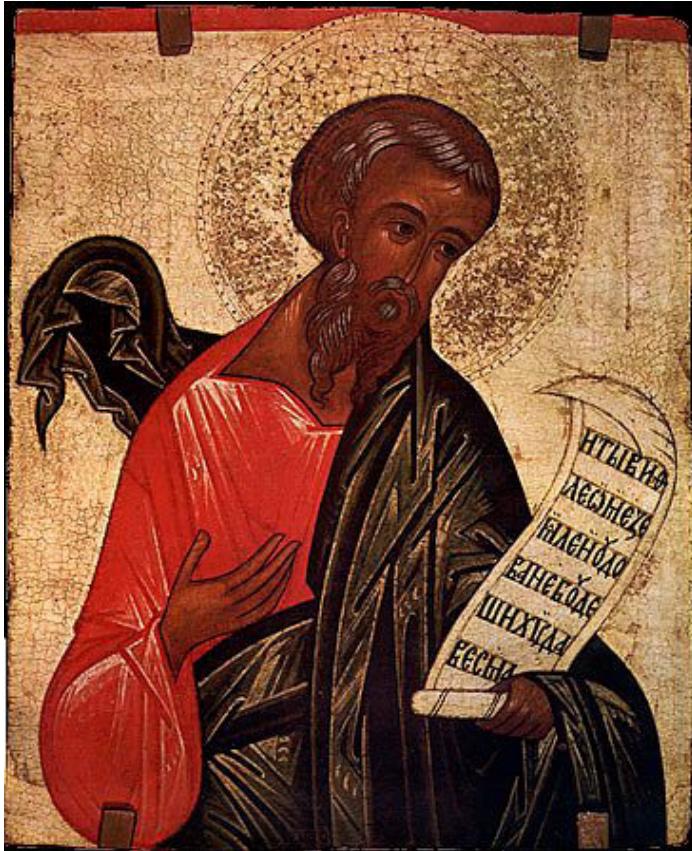
Vtedy Achav prikázal priviesť Micheáša.

Kráľ sa ho opýtal: „Micheáš, máme ísť bojovať o Ramof Galaadský, alebo sa máme zdržať vojny?“

Micheáš odpovedal: „Videl som všetkých synov izraelských roztrúsených po horách ako ovce, ktoré nemajú pastiera, a Hos podin povedal: „Nemajú vodcu, nech sa každý vráti do svojho domu v pokoji.“

Kráľ Achav rozkázal odviesť proroka Micheáša do väzenia a nedal mu nič iba kúsok chleba a trochu vody, dokedy sa kráľ (Achav) nevráti v pokoji. Nato Micheáš poznamenal: „Keď sa ty vrátiš v pokoji, bude to znamenať, že nie Hos podin rozprával cezo mňa.“

Achav neposlúchol prorocké slová proroka Micheáša a vyhlásil Sýrčanom vojnu, ale už pri prvej zrážke utržil smrteľné zranenie a Josafat so svojím vojskom sa vrátili

do Júdska. Stalo sa to okolo roku 878 pred Christom.

Svätýj proróče Michéje, molí Bóha o nás!

Podľa knihy „Žitija sviatych svätiteľa Dimitrija Rostovskogo“ spracoval

Alexander Haluška

Akcie BPM

Ples BPM Humenné

Tak ako pominulé dva roky, tak aj tento rok dala skupina mládežníkov v Humennom hlavy

dokopy a zorganizovali nádherný ples Bratstva. Prišla nás podporiť stovka ľudí, ktorým sme nesmierne vďační, že majú Boha v sebe a aj takto pomáhajú pri rozvoji našej mládežníckej skupinky.

O otvorenie plesu sa postarali mládežníčky, ktoré plesajúcim zaspievali pieseň v sprievode gitary, klávesu a ďalších hudobných nástrojov. Po tomto milom otvorení plesu dostala slovo vedúca našej skupinky Lucia Chaľová, ktorá hrejivými slovami všetkých srdečne privítala a taktiež podčakovala svojej mládeži za tvrdú prácu. Slovo

dostal aj prezident pravoslávnej mládeže na Slovensku Ivo Petrovaj. Ples pokračoval zábavnou scénkou, na ktorej sa všetci pobavili. Po slovách otca Humeníka sa všetci pustili do úvodného tanca.

Po chutnej večeri zábava pokračovala, všetci tancovali a na parkete bolo vidno tváre plné radosti.

Žiadnen ples sa nezaobídce bez tomboly, a tak neskôr nastal čas na vylosovanie šťastlivcov večera. Tombolou večer nekončil a všetci sa ďalej zabávali, na niektorých doňahlal únavu a odchádzali s peknými spomienkami na tento ples.

Musím spomenúť, že to všetko by sa nekonalo bez pomoci nášho

duchovného otca Petra Humeníka. Ako mládež mu veľmi d'akujeme za to, že nás vždy podrží, pomôže a usmerní. Cítime, že nám dáva veľkú lásku a my budeme robiť tak, aby mohol povedať, že si vychoval výbornú pravoslávnu mládež.

Prípravila Sofia Mitríková

Betlehemci v Snine

Roždestvo Hospoda nášho Isusa Christa Pravoslávna obec v Snine slávi obzvlášť radostne a slávnostne.

Takto ako sa už v Snine stalo zvykom, radostnú zvesť o narodení Isusa Christa do pravoslávnych domácností prinášajú betlehemci.

Ani tento rok tomu nebolo inak. 7. 1. 2013 sa betlehemci zúčastnili na sv. liturgii, po ktorej sa následne vydali koledovať.

„Roždestvó Tvojé Christé Bóže náš ...“ sa rozľahlo po Brehoch (časť Sniny). Domáci netrpezlivo očakávali koledníkov, ktorí im zahrajú betlehemsú hru. Mladým a aj skôr narodeným sa pri koledách a vinšoch rozžiarili tváre a zohriali srdcia. Mnohí z nich si zaspomínali na to, ako sa kedysi koledovalo

v ich rodných dedinách, z ktorých boli vysťahovaní kvôli vybudovaniu vodnej nádrže Starina.

Veľká vďaka patrí týmto betlehemcom za to, že sa už mesiac vo pred pripravovali a nacvičovali koledovanie, a tak sa snažia udržiavať nádherné tradície, ktoré nám zanechali naši predkovia. Uznanie im patrí aj za to, že na samotný svia-

tok neostali v pohodlí domova, ale radostnú novinu hlásali veriacim až do neskorých večerných hodín. Poděkovanie patrí aj prot. Mgr. Igorovi Kerekaničovi, správcovi PCO Snina, ktorý ich spolu s kurátormi počas koledovania sprevádzal.

Mgr. Adriána Sidorová

Vzдорovitá sviečka

Sviečka, ktorá odmieta svietiť. Také niečo ešte nikto nikdy nevidel! Sviečka, ktorá sa nechce ani len zažať, to je neslýchané!

Všetky jej družky na poličke sa zľakli. Bolo niekoľko dní pred Vianocami a každá z nich nadšene myslela na to, akú dôležitú úlohu bude mať počas týchto sviatkov – vyžarovať svetlo, vôňu a pôvab.

Iba mladá červená pozlátená sviečka tvrdohľavo opakovala: „Nie, nie a ešte raz nie! Ja nechcem zhorieť. Keď sviečku zapália, za chvíľu zhorí. Ja chcem zostať taká, aká som – krásna, pôvabná a najmä celá!“

„Ak sa nezapáliš, akoby si zomrela skôr, než by si bola živá,“ povedala veľká sviečka, ktorá už prežila dvoje Vianoc. „Si z vosku a knôtu, ale to nič nie je. Len keď budeš horieť, budeš to skutočne ty a dosiahneš úplné šťastie.“

„Nie, d'akujem pekne,“ odvetila červená sviečka. „Uznávam, že tma, chlad a samota sú strašné, ale je to vždy lepšie, ako trpieť v plameni.“

„Život nie sú len slová, ani ho nemôžeš pochopiť zo slov, musíš ho žiť,“ pokra-

čovala veľká sviečka. „Len ten, kto dá druhému k dispozícii celú svoju bytosť, môže zmeniť svet a zároveň mení sám seba. Ak dovolíš samote, tme a chladu, aby sa šírili, obklopia celý svet.“

„Znamená to, že sviečky majú bojovať proti chladu, temnote a samote?“

„Pravdaže,“ odvetila sviečka. „Zhoríme, stratíme svoj pôvab a farby, ale sme užitočné a vážia si nás. Sme rytieri svetla.“

„Lenže vyhoríme a úplne stratíme podobu aj krásu.“

„To je pravda, ale len tak môžeme premôcť tmu noci a všetok mráz sveta,“ povedala múdra sviečka.

Nakoniec sa teda aj červená pozlátená sviečka nechala zapáliť. Zažiarila uprostred noci z celého srdca, premeniť svoju krásu na svetlo, akoby mala sama premôcť všetko, chlad a tmu sveta. Vosk a knôt sa pomaly míňali, ale svetlo sviečky dlho žiarilo v očiach a srdciach ľudí, pre ktoré horela.

„Pane, sprav ma kahancom. Ja zhorím, ale dám svetlo druhým.“

Každý deň

Gazánia, nežný kvietok s pôvabnými farbami, vo dne

i noci túžila po tom, aby ju navštívili včely, pretože doteraz sa ani jedna neposadila na jej lupienky. Napriek tomu kvetina stále snívala – počas dlhých nocí si predstavovala nebo a na ňom desaftisíce poletujúcich včiel, ktoré jej dávali nežný bozk. Vďaka tomuto snu vydržala do nasledujúceho rána, keď sa znova rozvinula v slnečnom svetle.

Raz v noci sa mesiac opýtal gazánie: „Nie si unavená z toľkého čakania?“

„Aj áno. No musím ďalej bojať.“

„Ale prečo?“

„Lebo, ak sa neroztvorím, zvádnenam.“

Ked' sa zdá, že čakanie v samote stráca zmysel, jediný spôsob, ako vydržať, je neprestajne rozvíjať sa.

Z knihy Bruna Ferrera – Koľko stojí zázrak? (Malé príbehy pre poťešenie duše)

Radka Baková

Si jedinečný

Pozri sa na svoje ruky. Vidiš čia-ry na svojej dlani? Pozri sa tiež na končeky svojich prstov. Určite aj tam zbadáš niečo neobyčajné – sú tam čiaročky, ktoré sa hore zakri-vujú do oblúka a vracajú sa späť dolu.

Čiary na rukách a prstoch sú veľmi zvláštne. Nikto na svete ich nemá presne také ako ty. Vždy, keď sa pozrieš na svoje ruky, spo-meň si, že si jedinečný. Nikto iný nevyzerá tak ako ty. Tvoj úsmev a tvoje oči sú jedinečné. Tvoje pocity i myslenie sú jedinečné. Nikto iný nemyslí a necíti tak, ako ty.

Si jedinečný – nikde na celom svete nežije rovnaký človek. Tvoja

tvár, vlasy, oči, úsmev, hlas, odtla-čok prsta, spôsob uvažovania a vy-jadrovania sú jedinečné.

Ked' si uvedomíme, že každý z nás je iný, že sa od seba navzájom líšime, pochopíme, aký tvorivý je nás Stvoriteľ. Koľko rôznych dru-hov zvierat a kvetov stvoril. Koľko stvoril hviezd – a pre každú má zároveň aj meno.

Pretože ťa stvoril ako jedinečnú bytosť, nikdy na teba nezabudne!

A pamäťajme aj na to, že „ak si vážia ľudia sami seba, obyčajne si vážia aj svojich blížnych.“

Podľa knihy Nikdy sa nevzdávaj

upravila Andrea Gmotričová

Cena úsmevu

Koľko stojí úsmev? Euro? Sto eur? Tisíc eur?

Áno, úsmev má veľkú hodnotu. Kto by nemal rád tých, ktorí sa usmievajú aj vtedy, keď sa im nedarí a keď všetko nie je tak, ako si to predstavovali? Ktorí sa usmievajú aj vtedy, keď sa iní pri hre hnevajú a cítia sa urazení. Taký úsmev má oveľa väčšiu cenu než peniaze. Pomysli na šťastie a radosť, ktorou obdaríš ľudí okolo seba, keď sa na nich s láskou usmeješ. Tvoj úsmev im pomôže lepšie znášať bremená a problémy, s ktorými denne zápasia a predlží im tak život. Nie je to veľká hodnota? Nestojí to za to? Úsmev vnáša do atmosféry domov, alebo kdekoľvek sa nachádzať, teplo a pokoj, no hnev, hašterenie a nervozita pôsobia ako piesok v očiach.

Možno sa niekedy usmeješ na niekoho, kto je veľmi smutný a zmalomyselnený. Tvoj úsmev mu pomôže nájsť stratenú radosť. Akú to má hodnotu? Možno sa to nikdy nedozvieš, ale pre toho človeka to znamená naozaj veľa.

Úsmev nestojí nič, a pritom je veľmi vzácný. Obohacuje toho, kto ho prijíma a neochudobňuje toho, kto ho dáva. Trvá len chvíľku, ale spomienka naň je niekedy večná. Nik nie je taký bohatý, aby sa bez neho zaobišiel a nik nie je taký chudobný, aby ho nemohol darovať.

Úsmev vytvára šťastný domov, je oporou v starostiah. Je citlivým znakom priateľstva. Unaveným prináša odpočinok, znechuteným vracia odvahu, v smútku je útechou pri každej príležitosti prirodzeným liekom.

Je dobre, že si ho nemožno kúpiť do zásoby ani ukradnúť, pretože má hodnotu práve vo chvíli, keď sa dáva.

Keby si aj stretol niekoho, kto by pre teba úsmev nemal, hoci naň čakáš, buď veľkodušný a usmej sa naňho ty, pretože nik tak nepotrebuje úsmev ako ten, kto ho nemá pre iných. Sotva ti zaň niekto zaplatí a možno ti ho ani nevráti, ale ty budeš určite nesmierne šťastný.

Úsmev má hodnotu milión eur, a pritom nestojí ani centík.

Podľa knihy Nikdy sa nevzdávaj

upravila Andrea Gmotričová

Brokolicová nátierka

1/2 brokolice (druhú polovicu si odložíme na nasledujúci recept:) 1-2 strúčiky cesnaku olivový olej podľa chuti soľ čierne korenie

Brokolicu rozoberieme na menšie ružičky a hodíme do vriacej vody. Varíme cca 5 – 7 minút.

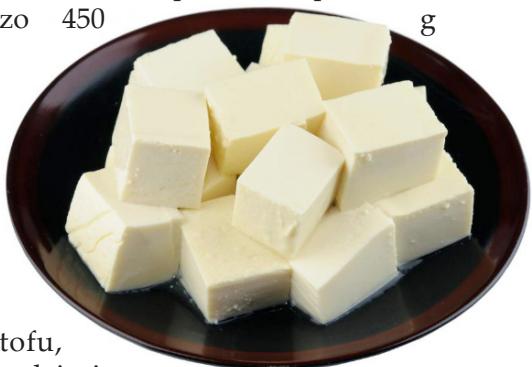
Uvarenú preložíme do misy s ľadovou vodou a necháme vychladnúť. Vychladnutú brokolicu osušíme a vložíme do mixéra. Pridáme cesnak, soľ a čierne korenie. Mixujeme, kým nie je zmes hladká a postupne počas mixovania prilievame jemným pramienkom olej podľa chuti.¹

Slaný tofu koláč s brokolicou a cibuľkou

300 g lístkového cesta
1/2 ks brokolice
3 - 4 ks malá červená cibuľa
600 g tofu, najlepšie hodvábne, ale môže byť aj obyčajné biele či údené
1 PL pasta tahini
1 <http://varecha.pravda.sk/recepty/brokolicova-natierka/35742-recept.html>

1 PL olej
2 strúčiky cesnaku
2 PL lahôdkové droždie
1 PL cícerová múka (môže byť aj obyčajná pšeničná)
1 PL kukuričný škrob
1 ČL kurkuma
soľ
čierne korenie
limetka

Cesto rozvalkáme a vyložíme ním obdĺžnikovú formu. Popicháme vidličkou, vyložíme papierom na pečenie a strukovinou (tzv. pečenie na slepo). Takto pripravené pečieme cca 10 – 15 minút. Papier so strukovinou odstránime a necháme vychladnúť. Medzitým si pripravíme náplň. Brokolicu rozoberieme na malé ružičky a uvaríme, najlepšie v pare tak, aby ostala chrumkavá. Krém si pripravíme zo 450 g

tofu,
tahini,
olej, cesnak, droždie, cícerová múka, škrob, kurkuma, soľ a čierne korenie. Všetko spolu rozmixujeme na hladký krém. Zvyšné tofu vymiešame so soľou a limetko-

vou šťavou. Na vychladnuté cesto nalejeme krém, na neho rovnomerne pridáme kópky limetkového tofu, brokolicu a kolieska červenej cibule. Pečieme pri 210 °C cca 15 – 20 minút.²

Medový zákusok

150g práškového cukru
50 g stuženého rastlinného tuku
2 PL kukuričného škrobu
2 PL medu
3 PL sójového mlieka
1 ČL sódy bikarbóny

Všetko spolu zmiešame a na miernom ohni za stáleho miešania rozpustíme, kým sa suroviny nespoja v jednoliatu hmotu.

Do vznikutej zmesi primiešame 450 g hladkej múky, rozdelíme na štyri časti a rozvalkáme podľa veľkosti plechu. Pečieme do zlatista na obrátenej strane plechu pokrytej papierom na pečenie pri 200 °C. Pečenie trvá maximálne 5 min-

út, preto treba dávať pozor, aby nám cesto neprihorelo.

Plnka:

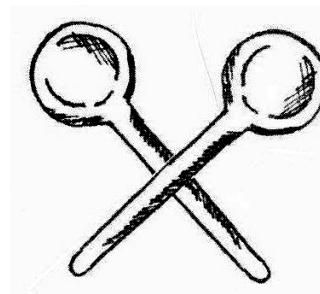
1/4 l sójového mlieka
250 g práškového cukru
3 PL vrchovaté polohrubej múky
250 g stuženého rastlinného tuku
ríbezľový džem
200 g čokolády na varenie
80 g céry

Z mlieka, cukru a múky u v a r í m e hustú kašu a do vlažnej za-miešame rastlinný tuk. Koláč skladáme v poradí: plát, plnka, plát, rí-bezľový džem, plát, plnka, plát. Povrch polejeme čokoládou roztopenou s cerou. Necháme cez noc zmäknúť.

² <http://varecha.pravda.sk/recepty/tofu-kolac-s-brokolicou-romanesco-a-cibulkou-f/35869-recept.html>

Pripravila Markella

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS

a

Pravoslávna cirkevná obec Ladomirová
organizujú

DUCHOVNÉ STRETNUTIE so spomienkou

**na archimandritu Sávu (Struve)
a ladomirovských mníchov**

konané dňa

15. marca 2013 (piatok)

**v pravoslávnom chráme obce Ladomirová
(okres Svidník)**

17h. večerňa

18h. prednášky:

doc. MUDr. Mária Belovičová, PhD. - Vladyska Lavro. Savčák - Miľkovský monastier a otec Sáva

19h. parastas + panychída

20h. pohostenie spojené s besedou na fare

Tí, čo budú chcieť prespať do ďalšieho dňa,
nech sa prihlásia na t. č. 0915 857 986.

Je potrebné si doniesť spacák a teplo sa obliect.

Všetci ste čo najsrdečnejšie vítani!